

**Program polityki zdrowotnej**  
**„Szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób zamieszkałych na terenie Gminy Czarniejewo w wieku**  
**55 lat i starszych”**  
**Gmina Czarniejewo**

**1. Opis problemu zdrowotnego**

Grypa to ostra wirusowa choroba zakaźna charakteryzująca się dużą zakaźnością. Zakażenie następuje drogą kropelkową. Okres inkubacji trwa ok. 3 - 7 dni. Najczęstszymi objawami, które wskazują na wystąpienie grypy to: nagłe wystąpienie choroby, uczucie ogólnego rozbicia, dreszcze, ciepłota ciała powyżej 37,8°C, kaszel, ból gardła, bóle w klatce piersiowej, ból głowy, brak łaknienia, bóle mięśniowe. Mogą wystąpić bóle brzucha, nudności, wymioty, biegunka ( objawy żołądkowo – jelitowe z mniejszą częstotliwością występują u dorosłych, są częstsze u dzieci ). Kliniczny przebieg choroby wywołanej wirusem grypy zależy m.in. od właściwości wirusa, wieku pacjenta, odporności organizmu, współistnienia innych chorób. W przypadku grypy częściej niż przy innych infekcjach układu oddechowego dochodzi do groźnych dla zdrowia i życia powikłań ( powikłania pogrypowe niejednokrotnie uwidaczniają się dopiero po pewnym czasie od przebytej infekcji ). Najczęstszymi powikłaniami grypy są: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśnia sercowego, niewydolność nerek, zaburzenia neurologiczne. Na powikłania pogrypowe narażeni są m.in. seniorzy często cierpiący na przewlekłe choroby układu oddechowego, sercowo – naczyniowego czy cukrzycę.

W Polsce szczepienia przeciwko grypie są rekomendowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego jako zalecane ( niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia ) i zostały ujęte w Komunikacie GIS z 16.10.2015r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na 2016r. ( Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia z 2015r. poz. 63 ).

Kolegium Lekarzy Rodzinnych wskazuje, że szczepieniami powinny zostać objęte osoby w wieku 50 - 64 lat ze wskazań medycznych i społecznych oraz powyżej 65 r. ż. ze wskazań medycznych. Wskazania te również swoje odzwierciedlenie w wytycznych światowych.

W latach 2011 – 2015 w Gminie Czarniejewo był realizowany program zdrowotny skierowany do mieszkańców gminy związany z wykonywaniem szczepień ochronnych. Każdego roku był określany wiek osób uprawnionych do szczepień ( 2011 r. - 65rż., 2012r. - 65 rż., 2013r. - 63rż., 2014r. - 60rż., 2015r. - 55rż. ). Łącznie w tych latach zostało zaszczepionych 574 mieszkańców. W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca. Wtedy odnotowuje się najwięcej zachorowań, dlatego należy szczepić p. grypie zanim rozpocznie się sezon epidemiczny .

I tak w 2013r. zarejestrowano w województwie wielkopolskim 384.427 zachorowań na grypę i podejrzeń zachorowań na grypę, w roku 2014r. - 421.133, w 2015r.- 545.261, w 2016r. 45.185

( styczeń ).

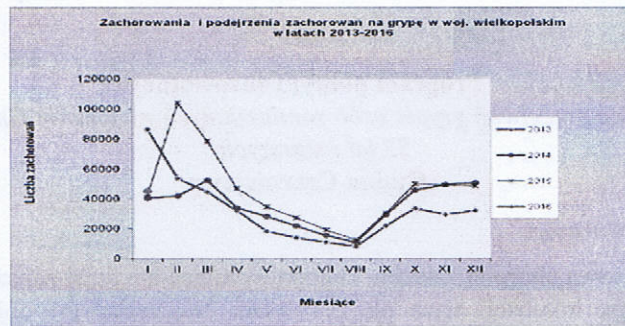


#### Sytuacja epidemiologiczna dotycząca grypy w województwie wielkopolskim

Tabela 1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grype w województwie wielkopolskim w latach 2012-2015

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013	86457	63685	44698	32217	18204	13924	10742	7664	21938	33556	29539	32003
2014	40519	42042	52922	34114	28096	21874	15356	10802	29431	45903	49544	50830
2015	43258	104109	78669	47221	34797	27280	19089	12338	30509	50214	49144	48653
2016	45185											

Wykres 1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grype w województwie wielkopolskim w latach 2013-2016



źródło danych: strona internetowa Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu

Z uwagi na powyższe został przygotowany program polityki zdrowotnej skierowany do mieszkańców Gminy Czarniejewo w wieku 55 lat i starszych jako jednej z grup społecznych narażonej na skutki powikłań pogrypowych.

Szczepienia przeciwko grypie należą do szczepień zalecanych, nie są finansowane ze środków budżetu państwa. Szczepienie jest jedyną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania.

## 2. Cele programu:

### a) cel główny:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców w wieku 55 lat i starszych,
- zwiększenie świadomości na temat zdrowego stylu życia, w tym przestrzegania zasad higieny.

### b) cele szczegółowe:

- obniżenie liczby zachorowań na grype u osób starszych,
- obniżenia liczby powikłań pogrypowych u osób w wieku 55 lat i starszych poprzez badanie lekarskie kwalifikujące do szczepienia i wykonanie szczepienia ,
- uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji w programie.

c) **oczekiwany efekt:** zainteresowanie osób w wieku 55 lat i starszych wykonaniem szczepienia poprzedzone badaniem lekarskim, zwiększenie wiedzy nt. grypy, jej powikłań i zapobiegania poprzez szczepienia; zmniejszenie liczby osób hospitalizowanych z powodu grypy.

d) **mierniki efektywności:** ostateczna liczba osób (we wskazanej kategorii wiekowej ),u których wykonano szczepienia w odniesieniu do liczby osób uprawnionych, spadek zachorowalności na grype; liczba osób, które zostały zaszczepione i nie zachorowały; liczba osób, które zgłosiły się do szczepienia, a nie zostały zaszczepione z powodu przeciwwskazań.

## 3. Adresaci programu:

Adresatami programu są osoby urodzone w 1961r. i wcześniej zamieszkujące na terenie Gminy Czarniejewo. Według stanu na 31.12. 2015r. w Gminie Czarniejewo zameldowanych było na pobyt stały 7.187 mieszkańców, na pobyt czasowy 117 (razem: 7.304 ) We wskazanym przedziale wiekowym tj. urodzonych w 1961 r. i wcześniej 1.978 ( pobyt stały + pobyt czasowy ) co stanowi 27,08 % ogólnej populacji mieszkańców. Osoby uprawnione do szczepień będą informowani o możliwości udziału w programie poprzez lokalne źródła informacji ( strona internetowa Urzędu Miasta i Gminy Czarniejewo, lokalny dwumiesięcznik, tablice informacyjne, lokalne parafie, jednostki pomocnicze - sołectwa ).

## 4. Organizacja programu:



Po przyjęciu do realizacji Programu polityki zdrowotnej zostanie przygotowane ogłoszenie dotyczące składania ofert na realizację zadań zawartych w w/w programie. Jednocześnie będzie prowadzona wśród mieszkańców - z wykorzystaniem lokalnych źródeł akcja informacyjno - edukacyjna (m.in. co to jest grypa – przyczyny, objawy, powikłania, możliwości zapobiegania – szczepienia.). Akcja edukacyjna będzie prowadzona w formie informacji przedstawionych na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicach ogłoszeń. Każda osoba spełniająca warunek wieku określony w programie będzie mogła zgłosić się do siedziby Realizatora programu (miejsce, terminy, godziny realizacji programu będą podane w ogłoszeniu), gdzie zostanie wykonane badanie lekarskie, a następnie przy braku przeciwwskazań szczepienie. Do szczepień zostanie wykorzystana szczepionka p. grypie, której skład jest weryfikowany i uaktualniany na każdy sezon epidemiczny z uwagi na dużą zmienność wirusa. Zaoferowane szczepionki muszą posiadać aktualny termin ważności oraz

aktualne pozwolenia na dopuszczenie ich do obrotu na terenie RP. Muszą spełniać wszelkie wymagania określone w ustawie o prawie farmaceutycznym, ustawie o wyrobach medycznych. Wyboru szczepionki z uwzględnieniem w/w wskazań dokona Realizator programu. Lekarz kwalifikujący pacjenta do szczepienia będzie informował o możliwych niepożądanych odczynach poszczepiennych (miejscowych i ogólnych) oraz o sposobie postępowania w przypadku ich wystąpienia. Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015r. poz. 581 ze zm.) – przygotowanie procedury konkursowej, ogłoszenie konkursu na składanie ofert, składanie ofert, posiedzenie komisji konkursowej i rozstrzygnięcie konkursu, ogłoszenie wyników, podpisanie umowy z wykonawcą. Realizator będzie zobowiązany do spełnienia warunków wykonywania szczepień ochronnych m.in. wykwalifikowany personel medyczny, pomieszczenia spełniające odpowiednie warunki techniczne i sanitarne, prowadzenie dokumentacji medycznej.

#### **5. Koszty:**

Środki na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Czerniejewo na rok 2016 w Dziale 851, Rozdziale 85195, § 4300 w kwocie 17.900,00 zł. W przypadku większego zainteresowania szczepieniami niż miało to miejsce w 2015 roku zostaną przeznaczone dodatkowe środki. Realizator będzie wykonywał program do wyczerpania przyznanych środków. Szacuje się, że koszt jednostkowy szczepienia (porównując z latami poprzednimi) będzie wynosił od 25,00 zł do 35,00 zł. Materiały promujące program (plakaty informujące) zostaną przygotowane ze środków własnych gminy.

Realizację szczepień p. grypie proponuje się z uwagi na to, iż nie są refundowane, należą do grupy szczepień zalecanych.

#### **6. Monitorowanie i ewaluacja:**

Monitorowanie przebiegu programu będzie polegało na zbieraniu danych od Realizatora programu w formie comiesięcznych sprawozdań. Umożliwi to wykrycie ewentualnych zagrożeń i/lub trudności w realizacji programu, co z kolei pomoże w ich eliminowaniu lub korygowaniu. Wskaże również na to jakie jest zainteresowanie mieszkańców udziałem w programie. Uczestnicy programu będą mogli zgłaszać do realizatora lub bezpośrednio do Urzędu Miasta i Gminy Czerniejewo (osobiście, pisemnie lub za pośrednictwem strony internetowej) uwagi dotyczące przebiegu programu.

#### Kryteria oceny efektywności:

- wielkość populacji objętej programem w stosunku do liczby osób uprawnionych,
- liczba osób, które zostały zaszczepione i zachorowały na grypę (informacja od lekarza POZ)

#### Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie ilości zachorowań na grypę,
- zmniejszenie powikłań pogrypowych,
- zwiększenie świadomości mieszkańców na temat grypy w tym roli szczepień ochronnych w profilaktyce p. grypowej.

#### **7. Okres realizacji programu:**

Realizację programu przewiduje się na okres od sierpnia do grudnia 2016r.

#### Źródła informacji:

- Komunikat GIS z 16.10.2015r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2016



(Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia z 2015r. poz. 63 ),

- strona internetowa Zakładu Badania Wirusów Grypy. Krajowy Ośrodek ds Grypy w Warszawie,
- strona internetowa Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu,
- Strona internetowa AOTM i T w Warszawie.

**PRZEWODNICZĄCY**  
Rady Miasta i Gminy Czarniejewo

  
**Jan Kulpiński**